

Lavantinski evharistični kongres v Mariboru 7. in 8. septembra 1934.

Ze pred tedni je prevzvišeni g. knezoškof povabil duhovnike in ljudstvo, naj se zberejo dne 7. in 8. septembra v Mariboru, da tako skupno pokažemo svojo vero v živega Boga v presveti Evharistiji in da ga poprosimo pomoči in varstva v današnjih težkih časih. Ob enem naj bo ta prireditev veličastna manifestacija naše škofije, s katero pokažimo našo trdno vero in zaupanje v Kralja nebes in zemlje.

Kongres se bo vršil po sledečem sporedu:

Dne 7. septembra

Popoldne stanovski govori za izobražence, može, fante, žene in dekleta.

Zvečer ob 20. uri v dvorani Union: Händel: Mesija.

Ob 24. uri: polnočnice v mariborskih župnih cerkvah.

Dne 8. septembra:

Od 4. ure naprej sv. maše in obhajanje.

Ob 9. uri: prihod prevzvišenega g. škofa na Glavni trg, sv. maša s pridigo. Svečana procesija z Najsvetejšim po mestnih ulicah na Slomškov trg. Pred stolnico posvetitev presv. Srcu Jez., zahvalna pesem in blagoslov.

Ob 14. uri popoldanska pobožnost na Slomškovem grobu: govor in litanije, poklonitev zastav.

Ob 16. uri v dvorani Union: Händel: Mesija, oratorij.

Da bo kongres dosegel svoj namen, dajemo poleg že objavljenih še naslednja navodila:

1. Preč. župnijske urade prosimo, da ljudstvo primerno opozarjajo na kongres in vabijo k udeležbi.

2. Zbirajte prijave udeležencev ter nam točno število istih javite najpozneje do 27. t. m. na polah, katere smo razposlali.

3. S pomočjo poslanih pesmaric zborne maše pripravite ljudstvo s praktičnim izvajanjem v domači cerkvi na skupno petje in molitve pri pontifikalni sv. maši na kongresu.

4. Vsaka župnija naj pošlje na kongres vsaj po eno zastavo, posebno zastave cerkvenih družb in bratovščin naj bodo ta dan vse na kongresu.

5. Bliznje župnije naj pridejo v skupnih sprevodih na ta način, da se vsaka župnija zbere na določenem kraju blizu mesta, odkoder gre na določeno mesto pod vodstvom naših rediteljev. Podrobna navodila dobe preč. župnijski uradi posebej. Župnije, ki pridejo v skupinah, naj to javijo na prijavnih polah.

6. Vsaka večja skupina, bodisi peš, bodisi na kolesih ali z vlakom, naj ima vsaj enega svojega reditelja.

7. Kolesarji morajo biti prijavljeni po župnijah in dobiijo posebna navodila.

Vsa potrebna nadaljna navodila bomo objavljali v časopisih.

Priljubljeni odbor.

Dravograd. (Grozen roparski umor in požig.) Preteklo nedeljo dne 28. julija se je obhajala v mirni in lepi vasi Črneče pri Dravogradu običajna lepa nedelja. Ko se je vila procesija po polju, se naenkrat opazi na bližnjem hribu nad Črnečami, da gori pri kmetu Kvasniku, p. d. pri Jelenovih. Vsi mlajši moške in fantje se spustijo nagloma po hribu navzgor, da bi rešili, kar bi se dalo. Doma je bila ostala gosposinja Ivana, dočim so gospodar, sin in tri hčerke, ki so vrle cerkvene pevke v Črnečah in Dravogradu, bili pri svetih opravilih. Ko dospejo moški do hiše, se jim nudi grozen prizor. Gosposinja in sosedinja Gračner sta bili oropani in umorjeni. Zločinec je s tem hotel zabrisati sled, da je užgal hišno poslopje; računal je na to, da bodo ljudje domnevali, da so ženske same zakriville nesrečo in pri tem zgozele. K posestniku Kvasniku je prišla sosedinja Gračner po neko seme in je zločinec ubil tudi njo. Posestnik Kvasnik je daleč naokoli znan kot varčen in zelo marljiv gospodar, in vsled tega si je zločinec izbral ravno njegovo hišo. Po izjavi ostalih denarja zločinec ni dobil več, kot okoli 400 Din, ker je prihranek naložen v dravograjski hranilnici. Čudnemu naključju je pripisati to, da je ravno takrat prišla sosedinja Gračner, ki je mati šest- in sedemletnih hčerkic, stara 37 let. Zločinec je obe žrtvi strašno potolkel po glavah in sicer najbrž s kakšnim polenom, kar se da sklepati iz kakovosti ran. Zahvaliti se je vetru, ki je vlekel na drugo stran, drugače bi gotovo zgorelo tudi gospodarsko poslopje z vso krmo in gospodarskimi stroji ter vozovi. Ob enem pa tudi gre vse priznanje vrlim moškim,

ki so preprečili, da se ogenj ni razširil. Ubogi Jelenovi so brez vsega, ker je zgorelo do pičice vse, razen kar so imeli na sebi. Na kraj nesreče je prispela žandarmerijska patrila iz Dravograda, ki je takoj poizvedovala za nečloveškim zločincem. V Libeličah na meji je bil aretiran neki sumljiv človek. Upamo pa, da zločinec ne bo ušel roki pravice, ker zasluži najstrožjo kazen. Težko prizadetim naše iskreno sožalje!

Studenec pri Mariboru. Cerkev sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru so začeli popravljati oo. kapucini. Ker so sami revni kakor delavci, v sredi katerih delujejo, prosijo milih darov v denarju. Za dobrotnike se mašuje vsaki teden. Pomagajte še posebno oni, ki nosite ime Jožef, a tudi drugi!

Negova-Sv. Lenart v Slov. goricah. Naša domača »Vzajemna zavarovalnica« priredi v nedeljo dne 12. avgusta po pozni sv. maši v graščinski dvorani pri Negovi gospodarsko predavanje o zavarovanju. Predavata ravnatelj g. Mihelčič iz Celja in Franjo Žebot iz Maribora. Gospodarji in gosposinje, pridite! Enako predavanje bo isti dan po rani sv. maši pri Sv. Lenartu v posojilniški dvorani.

Medvece pri Pragerskem. Marsikateri od čitateljev »Slovenskega gospodarja« misli, da je pisec iz Medveč tudi pisalno orodje s črnilom zgorelo, kar je tudi res, pač pa si je toliko zopet opomogel s pisalnim orodjem in črnilom, da Vam, dragi čitatelji, na kratko opišem, kakšne razmere vladajo v naši vasi po požaru. Gotovo se še spominja marsikateri od naših čitateljev, da je dne 18. aprila t. l. zanetila požar iskra lokomotive državne železnice, katere vzdržuje obrat od Pragerskega-Medvece za tovarno strojil Hamre-Majšperk. Koliko solza je bilo preliti, koliko gorja, strahu in trpljenja nam je prizadjal požar, se ne da opisati, kar nam bo ostalo zniiraj v spominu. Kdo se je

kedaj vozil ali šel skozi našo prijazno vasico, ležečo ob okrajni cesti, bi ga gotovo polile solze, ko bi ga bila drugi dan po požaru zanesla pot skozi uničeno vas, kjer se je nudila strašna slika: samo golo zidovje in par dimnikov je štrlelo v zrak, a vaščani so si s strahom in solzami v očeh pripovedovali, kaj je zgorelo temu in kaj drugemu. Ker pač pri vsem tem jadikovanju ni nikake pomoči, še manj pa koristi, so se podali pogorelci v prvi vrsti med dobre in usmiljene ljudi po živež in potrebni les za stavbe. Da smo si za silo postavili streho, se imamo prizadeji najtopljeje zahvaliti vseli onim dobrotnikom, kateri so količkaj darovali pogorelcem bodisi v živežu ali z lesom. Končno se zahvaljujemo tudi banski upravi v Ljubljani za tako hitro sprejeto denarno podporo, katere smo bili v resnici potrebni.

Ptujska gora. Pravijo, da je na svetu najlepše to troje: Jasno, z zvezdami posuto nebo, cvet nežne rože in pogled v nedolžno otroško oko. Če je tako, potem se pač ne čudimo, da se ob smrti nedolžnih otrok tako bričko žalostimo. To žalost je občutil tudi naš priljubljeni organist Janko Mohorko s svojo mlado tovarišico Marijo ob izgubi svoje mlade hčerke Jelice. Bridke ure žalosti jima je lajšala zavest, da z njima sočustvujejo sosede in vsi znanci. Toliko lepega belega cvetja so nasuli na krsto mladega bitja in s tolikimi vencami so obsuli grob male Jelice. Tudi domači pevci so pod vodstvom šentlovenskega organista Konrada Muršeca zapeli ob odprtem grobu žalostinko v pozdrav malemu angelu. Zato boži na tem mestu izrečena prisrčna zahvala vsem darovalcem cvetja, sorodnikom, znancem, pevcem in g. organistu Konradu, prav posebno pa še duhovščini; mladim staršem pa naše prisrčno sožalje!

Celje. Pri kapucinih v Celju se je tridnevna pobožnost v čast kapucinskemu bratu sv. Konradu, ki je bil letos na binkoštno nedeljo svetnikom prištet, sijajno obnesla. Tridnevno je vodil o. Janez Reberc iz Varaždina; verniki so njegove krasne pridige prav radi poslušali. Posebni naval ljudstva je bil pa na dan Porcijunkule, ko je bil zaključek te tridnevne pobožnosti. Povod temu je bil, ker se je izvedelo po časopisih in razpisi, da pride ta dan sam prevz. škof mariborski g. dr. Ivan Tomažič, da opravi pontifikalno sv. mašo na čast sv. Konrada, kar se je tudi zgodilo. Slavnostni govor kot zaključek tridnevne pobožnosti je imel mil. g. stolni prošt mariborski dr. Maks Vraber. Svetih obhajil je bilo do 4000. Hvala Bogu! Bil je to res lep dan, ki bo ostal vsem udeležencem v najboljšem spominu!

Grize pri Celju. V Libojah, pri podružnici sv. Neže, bomo obhajali ta mesec mlado in lepo nedeljo skupno dne 19. avgusta. Ob desetih bo procesija z Najsvetejšim in peto sv. mašo. Pridite na prijazni grič k Sv. Neži! — Prejšnji pondeljek dne 30. julija smo spremili k večnemu počitku Nežo Romih, posestnico v Zabukovci. Doživela je 64 let. Naj počiva v božjem miru!

Sladka gora. Običajni romarski shod na Sladki gori se vrši od 12. do 14. avgusta. Prihajali so radi sem romarji iz raznih krajev in zlasti še iz Slovenskih goric ter Prekmurja. Pridite k Mariji Sladkogorski, da ji položite svoje težave zlasti v teh težkih časih. Izprosite si pri njej dušnih in telesnih milosti. Ob tej priložnosti lahko ob enem opravite svetoljetno pobožnost. Za spovednike je poskrbljeno. V nedeljo dne 12. avgusta bo zvečer pridiga in slovesne litanije, dne 13. avgusta ob šestih pridiga, slovesna sv. maša, ob desetih ravnotako; med tem več sv. maš. Popoldan zopet pridiga in slovesne večernice, v torek dne 14. avgusta,

ob šestih pridiga, slovesna sv. maša in potem odhod romarjev. Sedaj da tudi novi vodovod, ki je bil blagoslovljen dne 29. julija, hladno in zdravo pijačo. Dobrodošli v Marijinem imenu!

Bizeljsko. Zadnjič smo poročali, da je bila žrtev strele družina Dernikovičeva. Teden dni nato je udarila strela še v dvoje poslopij, a k sreči so bili gasilci takoj na mestu in preprečili požar. Človek se res upravičeno boji. — Sedaj pa nekaj novega: Pred kratkim smo čitali nekje, da je Bizeljsko nekam zapostavljeno, da nima zveze s svetom. Pa to menda ne drži. Železnice res nimamo kar doma, imamo pa zato avtobus, dnevno zvezo z Brežicami. Če se komu ljubi, pa lahko stopi tudi v Št. Peter pod Sv. gorami na avtobus. Tako do sedaj. Za naprej bomo se pa lahko razgovarjali z ljudmi v oddaljenih krajih, kar z Bizeljskega. Dobimo namreč novo zvezo z zunanjim svetom: telefon. Že nekaj časa živi med nami nekaj članov naše vojske in pridno postavlja telefonske droge. Zeleti bi bilo sedaj le to, da bi nova telefonska zveza dvignila vinsko trgovino v korist naših vinogradnikov. Upamo, da bo tako!

Marija Gradec pri Laškem. Občinske meje so ostale iste, kakor so bile določene dne 9. septembra lanskega leta. Zopetna sprememba, ki se je izvršila dne 17. marca letos, je našo občino pustila pri miru in ji ni na korist laške občine nič odvzelo, kakor se je prvotno poročalo. — Dne 1. junija so se vrátili v Laškem za novo občino vojaški naborniki, potrjenih je bilo 37 fantov. Poveljnik vojaške naborne komisije se je pohvalno izrazil o obnašanju fantov nabornikov, ki so bili trezni in mirnega obnašanja. Fantje naborniki, kakor tudi navzoči člani občinskega odbora so bili stavljeni za zgled drugim občanom. Gotovo za sedanje razvrčane čase lepa slika in obenem poročilo srečnejših dni, ako se fantje, cvet naroda, obnašajo trezno. — Druža stvar, o kateri vam poročam, pa ni tako vesela: mnogo našega ljudstva se vedno bolj pogreza v revščino. Pred kakimi 40 leti sta obratovali tukaj v Mariji Gradcu in Lahomnem dve cementni tovarni, ki sta že pred vojno ustavili obrat. Prvo povojno leto je bilo zaposlenih veliko naših ljudi v rudniku Huda jama pri Laškem. Predlanskim pa so se izvršile večje redukcije, in je bila večina rudarjev odpuščena, in to takih, ki imajo morda hišico in redijo 1 kravo. Na takem posestvu ni mogoče brez postranskega zaslužka preživljati družine. Tako imamo čedalje več kmečkega proletarijata. Pa tudi srednjim in večjim kmečkim gospodarjem je težko gospodariti; živina nima nobene primerne cene, sadje, posebno jabolka, pa od leta 1931 ni obrodilo, tudi letos ne bo. — Banska uprava je z odlokom z dne 18. junija potrdila naš občinski proračun. Po predlogu občinskega odbora bi znašali stroški 147.081 Din, kateri bi se krili s 140%no občinsko doklado. Banska uprava je znižala izdatke od gornje svote na 138.154 Din, doklade je pa znižala na 630%. Da bi se to znižanje pri davkoplačevalcih kaj poznalo, bi morali tudi država, banovina in cestni odbor znižati doklade, kar se pa ni zgodilo, vsled tega se bo znižanje pri davkoplačevalcih malo poznalo.

Predor pod morjem.

Že večkrat smo se bavili v našem listu s podmorskim predorom, ki bo vezal pod morjem preko ožine Gibraltar Evropo in Afriko.

Načrti omenjenega predora, ki so veljali skozi desetletja za brezplodne sa-

nje in utopije, stojijo danes v ospredju in so tik pred praktično izpeljavo. Zadnja ovira glede gradnje predora je padla. Letos 1. februarja se je sestala v španski prestolici v Madridu raziskovalna komisija, ukvarjač se z načrti predora. Komisija je ugotovila, da ni morje v obsegu ožine nikjer globlje nego 30 m in so vse plasti, katere bo treba predreti, zelo ugodno ležeče.

Oče predornega načrta je španski oberst Peter Jevenois. 20 let že zasleduje zamisel predora z vso vztrajnostjo. Skraja so ga imeli za sanjača, danes je obdan od celega štaba najboljših sodelavcev ter inženjerjev, katerim so zaupane priprave za predorno delo.

Pred kratkem je razodel oberst Jevenois vzroke, ki so ga napotili do načrtov za predor in spojitve dveh delov sveta.

Polkovnik je zanimal za gibraltarski predor velesile iz naslednjih nagibov:

»Sramota za omikano človeštvo.«

Je dejal polkovnik, »je bila tudi vzrok, da sem začel pretresati načrt podmorske zveze Evrope z Afriko. Cela stoletja so ropali belokožci črnice po Afriki, jih prepeljavali na suženjskih ladajah in jih silili, da so za nje opravljali liki nema živina najtežja dela. Ali se je v tem oziru usoda zamorcev danes kaj spremenila? V Ameriki še danes ne sme sedeti zamorec v isti sobi kakor belokožec. Neprestano poroča časopisje, kako je zagrabil razljutena ter nahujskana druhalstva brez vsakega pravega vzroka po enega ali več črncev in jih je linčala na najbolj divjaški način. V Evropi sicer ne bolehamo na ameriški podivjanosti, a tudi Evropejec prezira zamorca in ga smatra za manj vrednega. Edina država, kjer je črnc istoveten z belcem, je Francija. Iz polnega prepričanja izrečem besede: Zamorsko vprašanje je sramota za omikano, belokožno in krščansko človeštvo. Storit moramo vse, da se ta madež odstrani.

Prosta Afrika...

Vprašali boste, v kaki zvezi je svobodna Afrika z gibraltarskim tunelom? Zadeva je čisto enostavna. Hitra in dnevna zveza z osrčjem Afrike bi bilo kulturo razširjajoče dejanje brez primere. Afrika bi prenehala kot pokrajina divjakov ter poldivjakov. S tem bi bil storjen prvi korak glede zajezitve propadanja zamorskih plemen, kar so zakrivali belokožni deli sveta. Potomci afriških črnih sužnjev, ki danes živijo po Ameriki, bi se lahko povrnil v civilizaciji odprto Afriko in bi lahko pričeli novo življenje kot svobodni možje, vzgojitelji, misijonarji in tehniki.

Gibraltar — vrata v nov svet.

Žalibog sledi danes človeštvo manj dobrodelnim nego praktičnim načelom. Iz tega vzroka sem skušal evropskim velesilam predložiti praktično vrednost podmorske zveze.

Čez dobrih 20 let bosta vodili skozi afriško puščavo dve železniški zvezi: iz Tangerja in španskega Maroko počez skozi puščavo Saharo proti rtu

Dobrega upanja ob južnem koncu Afrike. Druga zveza bo peljala iz Tangerja ob obali Sredozemskega morja v Basorah in Karachi. V Tangerju, nasproti Gibraltarju na španski strani bi obe ti železniški zvezi pričenjali ali končali. Iz tega dejstva sledi nujna potreba: Tanger prikleniti na evropsko železniško omrežje. Na ta način bi postal Gibraltar na španski obali nad vse važno izhodišče za Evropo. S podmorsko zvezo bi dobila Španija pomen kot izhodišče za prevoz v Ameriko, Afriko in v Azijo.

700.000 potnikov v enem letu.

Za prvo leto so preračunali potniški promet po gibraltarski podmorski železnici na 700.000 oseb. Če tudi ne verjamemo tej visoki številki, moramo pomisliti, da šteje danes Afrika 120 milijonov prebivalcev, to število narašča in so dosegli ti milijoni v dobi najhujše krize na izvozu 35 milijard francoskih zlatih frankov.

Iz Evrope v Afriko v pol uri.

Tehnične ovire glede predora so malenkostne. Predor bi ne pričenjalo v Gibraltarju. Gibraltar ni točka, ki je iz Evrope najbližja Afriki, ampak kraj 20 km od Tarife. Od tamkaj v Alcatraz Sugar in Punta Altares na afriški strani bo rabila železnica 30 minut. Na najbolj globokih mestih bo vodil tunel 60 m pod morsko gladino. Kakor so pokazale dosedanje preiskave, je sestavljeno morsko dno iz za vodo neprodničnih plasti in radi tega se ni bati udiranja vode. Predor bo dosegel dolžino 26 km in bo le 7 m daljši nego Simplon-tunel.

Stroški so preračunani na še dvakrat toliko kakor je stal Simplon predor, torej na 1½ milijarde francoskih frankov.

Veliki so stroški za predpriprave, katere nosita začasno španska vlada in afriški Maroko. Glede financiranja predornega podjetja pridejo v poštev: Španija, afriške pokrajine, Francija in Angleška.

Računamo sigurno, da je gibraltarski predor dejstvo in za popolno dosego tega nad vse važnega cilja bom zastavil vse svoje moči.

NOVA KNJIGA.

Knjiga o Pohorju. Znani potopisni pisatelj dr. Franc Mišič je pravkar izdal s slikami bogato opremljeno knjigo »V žaru in čaru šumovitega Pohorja«. Knjiga vsebuje opise pohorskih krajev, lepoto, zanimivosti in kratko zgodovino. Vsega priporočila vredna knjiga ne bo dobrodošla samo izobražencu, ampak tudi našemu kmetu. Par strani je posvečenih znanemu pohorskemu pesniku Jurju Vodovniku, italcu s Skomarij, kojega številne pesmi so postale danes že narodne. Ganljiv je opis pohorskega kmeta Davorina Grizolda s Smolnika nad Rušami. Knjiga slika tudi kmečkemu narodu lepoto Pohorja in bogastvo, ki je posebno cvetelo po pohorskih planinah pred 50 leti, ko je obratovalo 11 znamenitih pohorskih glažut in je bilo tudi splavarstvo na vrhuncu. Knjiga stane 30 Din in jo lahko naročite pri vseh knjigarnah in pri pisatelju dr. F. Mišiču v Mariboru, Aškerčeva 22.